Lietas arhīva Nr. K77-2598-23/92
ECLI:LV:RPT:2023:1207.10890054223.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023. gada 7. decembrī

Rīgas pilsētas tiesa,
tiesnese Anita Dzērve,
piedaloties prokurorei Anetei Melliņai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
apsūdzībā par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ izdarīja psihotropas vielas neatļautu iegādāšanos un glabāšanu bez nolūka tās realizēt lielā apmērā.

/pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā un vietā, bet ne vēlāk kā līdz aizturēšanai 2023. gada 22. februārī, no pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotas personas neatļauti iegādājās bez nolūka realizēt personīgai lietošanai 22,7356 g pulverveida vielas, kas satur 15% jeb 3,4103 g psihotropas vielas – amfetamīnu – lielā apmērā, un 9% jeb 2,0462 g psihotropas vielas – MDMA (jeb 3,4-metilēndioksimetamfetamīnu) – lielā apmērā, ko neatļauti glabāja bez nolūka realizēt līdz 2023. gada 22. februārim plkst. 16.00, kad tika aizturēta /adrese/ teritorijā, nogādāta Valsts policijas /nosaukums/ iecirknī, /adrese/, kur aizturētās personas kratīšanas laikā virsjakas kabatā minētā aizliegtā viela tika atrasta un izņemta.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Apsūdzētā /pers. A/ tiesas sēdē apliecināja, ka viņai ir saprotama valsts apsūdzības uzturētāja apsūdzība, sevi par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā, atzina, izdarīto nožēloja. Izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Vērtējot apsūdzētās darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 253. panta otrās daļas, jo viņa izdarīja psihotropas vielas neatļautu iegādāšanos un glabāšanu bez nolūka tās realizēt lielā apmērā. Apsūdzētās vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta.

[3] Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausot prokurores viedokli, ņemot vērā to, ka apsūdzētā atzina savu vainu viņai izvirzītajā apsūdzībā un piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajai tiesas sēdē ir izskaidrotas un sekas ir saprotamas, tiesa atzīst, ka apsūdzētās vaina viņai celtajā apsūdzībā ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā. Tiesai nav šaubu par apsūdzētās vainu Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, līdz ar to tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek izdarīta.

[4] Par Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu pamatsods nosakāms tikai brīvības atņemšanas veidā, paredzot, ka ar šādu sodu tiks sasniegti Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā definētie soda mērķi. Šādos apstākļos /pers. A/ nosakāma brīvības atņemšana.

Krimināllikuma 46. panta 3.[1] daļa noteic, ja sevišķās daļas panta sankcija par izdarīto noziegumu paredz tikai brīvības atņemšanu, nosakot tās ilgumu, ņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, kā arī atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[4.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta piekto /pers. A/ pēc Krimināllikuma 253. panta otrās daļas izdarīja sevišķi smagu noziegumu.

[4.2] Izanalizējot apsūdzētās /pers. A/ personību, noskaidrots, ka viņa:

- administratīvi nesodīta (lietas 93.-94. lapa);
- agrāk sodīta (lietas 91.-93., 95.-108., 109.-112., 113.-114., 115.-116. lapa), pēdējo reizi ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017. gada 15. novembra spriedumu (atcelts daļā ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2018. gada 8. jūnija spriedumu) par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta otrajā daļā, ar brīvības atņemšanu uz 3 (trim) gadiem 6 mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu (ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019. gada 8. aprīļa lēmumu saskaņā ar Krimināllikuma 60. pantu sods samazināts par 6 (sešiem) mēnešiem un sods ir brīvības atņemšana uz 3 (trim) gadiem, ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu);
- no vārdiem tiesas sēdē noskaidrots, ka precējusies, 9 klašu izglītība, apgādībā dēls, strādā /nosaukums/, ir pastāvīga dzīvesvieta.

[4.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli noziedzīga nodarījuma izdarīšanā tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli noziedzīga nodarījuma izdarīšanā tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts psihotropo vielu ietekmē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 12. punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli noziedzīga nodarījuma izdarīšanā tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

[5] Ar noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253. pantā, tiek veicināta narkotisko un psihotropo vielu nelikumīga aprite Latvijas Republikā. Apsūdzētās izdarītais noziedzīgais nodarījums ir ar augstu sabiedrisko bīstamību, kas apdraud sabiedrības drošību, nodarot kaitējumu savai un citu sabiedrības locekļu garīgajai un fiziskajai veselībai, izraisa atkarību, provocē uz vardarbību un cita veida prettiesisku uzvedību, kā arī rada sabiedrībai daudzas sociālas problēmas. Lietojot narkotiskās vielas apsūdzētais veicina nelegālu narkotisko/psihotropo vielu izplatību, kas atstāj iespaidu uz valsts

ekonomisko un labklājības izaugsmi, jo, lietojot narkotiskās vielas, to lietotāji kļūst darbnespējīgi, un vēlākā laika periodā tie jāuztur par valsts piešķirtajiem sociālajiem pabalstiem.

[6] Personai ir konstitucionālas tiesības pieprasīt taisnīgumu, un tiesai ir pienākums katru lietu izskatīt taisnīgi. Lietas taisnīgas izskatīšanas būtisks elements ir piespriestā soda taisnīgums. Taisnīgs sods var tikt piespriests tikai tad, kad tiek ņemti vērā visi lietas apstākļi. Krimināllikumā ir paredzētas iespējas tiesai, ņemot vērā visus lietas apstākļus, personai, kas izdarījusi noziedzīgu darbību, piespriest taisnīgu sodu.

[6.1] Tiesa ņem vērā, /pers. A/ jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīja nedzēstas sodāmības laikā.

Soda speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai notiesātais neizdara jaunus noziedzīgus nodarījumus, soda vispārīgās prevencijas uzdevums ir panākt, lai noziedzīgus nodarījumus neizdarītu citas personas, savukārt soda individuālā prevencija tiek sasniegta institūcijās, kas sodu izpilda, individuāli veicot notiesātās personas resocializāciju.

[6.2] /pers. A/, izciešot brīvības atņemšanas sodu, izdarīja jaunu analogu noziedzīgu nodarījumu, kas rada pārliecību, ka viņa nav izdarījusi secinājumus par nodarīto.

Izvērtējusi minēto, tiesa secina, ka /pers. A/ soda mērs nosakāms Krimināllikuma 253. panta otrās daļas sankcijas ietvaros ar brīvības atņemšanu uz 3 (trim) gadiem 4 (četriem) mēnešiem, ko tiesa konkrētajos apstākļos uzskata par atbilstīgu un taisnīgu sodu, un /pers. A/ spēs atturēt viņu no turpmākas noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, turklāt alternatīva soda noteikšana nav iespējama. Tiesa secina, ka /pers. A/ tomēr līdz šim nav sapratusi savas kļūdas, nav izdarījusi secinājums par līdzšinējās uzvedības nepieļaujamību.

Tiesas vērtējumā pozitīvā apņemšanās apsūdzētajai rodas nonākot tiesas priekšā, kas jau ir sekas kādai kārtējai prettiesiskai rīcībai. Minētais dod pamatotu iemeslu tiesai uzskatīt, ka apsūdzētajai ir nepietiekama paškritika, kā arī cēloņu un seku likumsakarību virspusēja vai pat nepietiekama izpratne. Pastāvot šādiem apstākļiem, brīvības atņemšanas ilgums /pers. A/, samērojot šo apsūdzētās tiesību ierobežojumu ar sabiedriskās drošības interesēm, ir ne vien attaisnojama un pieļaujama, bet arī nepieciešama soda represīvo un preventīvo mērķu sasniegšanai. Ņemot vērā to, ka ir konstatēti divi atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa atzīst, ka nav pamats piemērot arī minimālo brīvības atņemšanas sodu.

[6.3] Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama pie apstākļiem, kad apsūdzētais atzīst savu vainu. Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21. pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa to ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses (*Senāta Krimināllietu departamenta 2008. gada 21. aprīļa lēmums lietā Nr. SKK-232/2008*).

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka apsūdzētajai noteiktais soda mērs par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir individualizēts, samērīgs ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu un tā mīkstināšanai nav likumīga pamata.

[7] Krimināllikuma 253. panta otrās daļas sankcija paredz papildsodu – probācijas uzraudzība – kā obligātu.

Izvērtējot piemērojamā papildsoda apmēru, ņemot vērā apsūdzētās personību un izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu, lai nodrošinātu notiesātās personas uzvedības uzraudzību, sekmētu šīs personas resocializāciju un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas novēršanu, tiesa uzskata, ka papildsods par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu nosakāms uz 2 (diviem) gadiem. Izvērtējot šī papildsoda ilgumu, tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētajai jau ir bijis piemērots papildsods – probācijas uzraudzība –, kas nav veicinājis /pers. A/ atturēties no jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas.

[8] Tiesa atzīst, ka papildsods – mantas konfiskācija – nav piemērojama, jo netika konstatēts, ka /pers. A/ piederētu manta.

Tiesa uzskata, ka tādējādi tiks panākts Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā noteiktais soda mērķis.

[9] Tiesa atzīst, ka /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – atstājams negrozīts līdz spriedums stāsies spēkā.

[10] Soda izciešanas termiņā ieskaitāms /pers. A/ aizturēšanā pavadītais laiks no 2023. gada 22. februāra līdz 2023. gada 23. februārim (viena diena).

[11] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 134., 135., 239. panta nosacījumiem dokuments: CD disks, kas glabājas pie krimināllietas, glabājams kopā ar krimināllietu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. panta pirmās daļas 1. punktu pēc ķīmiskās izpētes atlikušie 21,2 g 37% amfetamīna/ 9% MDMA saturoša viela, kas glabājas Kriminālistikas pārvaldes narkotisko un psihotropo vielu glabāšanas seifā ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr. 23-184. no 23.02.2023.; izpētes objektu iepakojumu, kas atrodas aploksnē ar drošības uzlīmi Nr. 21-351361, kas glabājas pie krimināllietas – iznīcināmi pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511. pantu,

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 3 (trim) gadiem 4 (četriem) mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem.

Soda izciešanu skaitīt no aizturēšanas dienas.

Soda izciešanā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2023. gada 22. februāra līdz 2023. gada 23. februārim (viena diena).

Probācijas uzraudzības izpildi uzsākt pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Nākamajā darba dienā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes /pers. A/ jāreģistrējas Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā probācijas uzraudzības izpildes uzsākšanai atbilstoši savai dzīvesvietai.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – nodošana policijas uzraudzībā – atstāt negrozītu līdz spriedums stāsies spēkā.

Dokumentu: CD disku, kas glabājas pie krimināllietas, glabāt kopā ar krimināllietu.

Lietiskos pierādījumus:

- pēc ķīmiskās izpētes atlikušos 21,2 g 37% amfetamīna/ 9% MDMA saturoša viela, kas glabājas Kriminālistikas pārvaldes narkotisko un psihotropo vielu glabāšanas seifā ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr. 23-184. no 23.02.2023. – iznīcināt pēc sprieduma stāšanās spēkā.

- izpētes objektu iepakojumu, kas atrodas aploksnē ar drošības uzlīmi Nr. 21-351361, kas glabājas pie krimināllietas – iznīcināt pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas tiesā.

Tiesnese A. Dzērve

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.